

បុរេត្ថិសាស្ត្រដល់លោកកំហាំងនៃឈុតទីស៊ីប — លេខ មុកប្រាំ

អសេគោល លេខប្រាំមួយ

Jeff Pippenger

2026-08-11

ខ្ញុំបានយកមកពីអត្ថបទមួយក្នុងសៀវភៅ Testimonies
ដល់ផ្ទៃក្នុងនៃខ្លួនបែបនេះនាពេលដែលចក្ខុវិស័យ ដល់ទាក់ទងនឹងបទពិសោធន៍របស់
អសេគោល អសោយ និងយ៉ូហាន នៅក្នុងទីសក្ការៈ។
យ៉ូហានបានប្រកែកឡប់ទៅមើលសំឡេងមួយនៃខាងក្រោយគាត់ ក្នុងវិវរណៈ ជំពូកទីមួយ។

នៅថ្ងៃដែលបុរេអម្បាស់ ខ្ញុំបានស្ថិតនៅក្នុងព្រះវិញ្ញាណ
ហើយខ្ញុំបានឮនូវខាងក្រោយខ្ញុំនូវសំឡេងយ៉ាងខ្លាំង ដូចជាសំឡេងក្រមុយ
ដល់មានព្រះបន្ទូលថា ខ្ញុំជាអាល់ហ្វា និងអូមេហ្គា ជាដំបូង និងជាចុងក្រោយ
ហើយថា អ្វីដែលអ្នកយើង ចូរសរសេរទុកក្នុងសៀវភៅមួយ
ហើយផ្សព្វផ្សាយទៅកាន់ក្រុមជំនុំទាំងប្រាំពីរ ដល់នូវក្នុងអាស៊ី គឺទៅកាន់ក្រុងអេសេសូរ
និងសូមីណា និងព្រើម៉ាម៉ូស និងជាទីវ៉ា និងស៊ីដិន និងភីឡាឌែលា និងឡៅឌីស។
ហើយខ្ញុំបានបង្វែរទៅ ដើម្បីបើកចេញសំឡេងដល់មានបន្ទូលនឹងខ្ញុំ។
កាលដល់ខ្ញុំបង្វែរទៅហើយ នោះខ្ញុំបានឃើញជើងទៀនមាសទាំងប្រាំពីរវិវរណៈ
1:10-12។

ពីក្នុងឃ្លាតមុន ហើយបន្ទាប់មកចូលទៅក្នុងទីបរិសុទ្ធនៅស្ថានសួគ៌
ដល់នូវទីនោះយ៉ូហានបានឃើញនិមិត្តភាពព្រះគ្រីស្ទ ដល់អ្នកស៊ី
វាយក៏បានជូនដំណឹងដល់យើងថា
នោះគឺជានិមិត្តភាពដល់ដល់ដានីយ៍ដែលបានឃើញនូវជំពូកទីបន្តសៀវភៅរបស់គាត់។

«នៅក្នុងនោះ ខ្ញុំ ដានីយ៍ដែល កំពុងកាន់ទុកខ្លួនអស់រយៈពេលបីសប្តាហ៍ពេញ។
ខ្ញុំមិនបានបរិភោគនំបឹងឆ្មាឡើយ សាច់ និងស្ករមិនបានចូលមាត់ខ្ញុំដដែល
ហើយខ្ញុំក៏មិនបានលាបខ្លួនសោះ... បន្ទាប់មក ខ្ញុំលើកក្នុងកែវឡើងមើល
ហើយមើលចុះ មានបុរសម្នាក់ស្រឡាញ់ពាក់ក្រណាត់ទសេងក
ចងក្រវេលរបស់លោកគួរឲ្យមានក្រវាត់ដោយមាសល្អអំពីអ្វីផ្សេងៗ
រូបកាយរបស់លោកក៏ដូចជាតុប្បូនបរិសុទ្ធ ព្រះភ័ក្ត្ររបស់លោកដូចជារន្ទះ
ព្រះនក្ររបស់លោកដូចជាចង្កៀងក្រលើង ព្រះហឫ
និងព្រះហឫរបស់លោកមានពណ៌ដូចជាលង្កាខ្មៅខ្លាំងណាស់
ហើយសំឡេងពាក្យរបស់លោកដូចជាសំឡេងរបស់មនុស្សជាច្រើន» (ដានីយ៍ដែល
១០:២-៦)

«សេចក្តីពិពណ៌នានេះ ស្រដៀងនឹងសេចក្តីពិពណ៌នាដល់យ៉ូហានបានផ្តល់
នូវពេលព្រះគ្រីស្ទគួរឲ្យមានបរិសុទ្ធនៃដល់គាត់នូវលើកនោះឃ្លាតមុន។ មិនមានអ្នក
ណាដែលទាបជាងព្រះរាជបុត្រនៃព្រះបាទហេងឡូនដល់ដានីយ៍ដែលឡើយ។
ព្រះអម្បាស់របស់យើងយាងមកជាមួយនឹងទូកស្នាក់មុនគ្រប់គ្រាន់
ដើម្បីបង្ហាញនូវដានីយ៍ដែលអំពីអ្វីៗដែលនឹងកើតឡើងនៅថ្ងៃចុងក្រោយ»។
Sanctified Life, 49.

ខទាំងបុរាណដំបូង បង្កហេតុអំពីរបៀបដល់វិវរណៈនៃព្រះយស្ទីវគ្រីស្ទ គួរឲ្យមានបរិក្ខារចង្អុល
មុនពេលការសាកល្បងរបស់មនុស្សជាតិបិទបញ្ចប់។ វិវរណៈនោះ គួរឲ្យមានបុរាណមកពីព្រះ
ដល់ព្រះយស្ទីវ ហើយព្រះយស្ទីវមានបុរាណរាងកាយរឹងមាំ
ហើយកាយរឹងមាំនៃបុរាណរាងកាយដល់យ៉ូហាន ជាមួយនឹងបសេកកម្មមួយ
ឲ្យយ៉ូហានជួញដូរនោះទៅកាន់ក្រុមជំនុំទាំងបុរាណ។
អសោយមានទទួលបសេកកម្មរបស់លោក
ដើម្បីបិទផ្លូវដូចគ្នានោះនៃក្នុងជំពូកទីបុរាណ
ហើយអសោយគោរពមានទទួលបញ្ចូលដូចគ្នានោះនៃក្នុងជំពូកទីពីរ និងទីបី។
នៃពេលយ៉ូហានទទួលបសេកកម្មរបស់លោក លោកជាអ្នកកាន់សម្ភារៈ
ខណៈដែលអសោយ និងដានីយ៍នៃជនយុវវ័យនៃហាប៊ីឡូន
ហើយអសោយកំពុងរស់នៅក្នុងសម័យបុរាណគ្រិស្តសតវត្សរ៍នៃសតវត្សរ៍នៃអាក្រក់នៃយូដា។

«មានកងនៃខាងក្នុងកងទាំងឡាយ ក្នុងការរៀបចំមួយដ៏សម្បត្តិមាត្រយ៉ាងខ្ពស់
ដល់មើលឃើញដំបូងហាក់ដូចជាដល់អសោយថា
អ្វីៗទាំងអស់ស្ថិតក្នុងភាពច្របូកច្របល់។ ប៉ុន្តែ កាលណាវាចូល
វាចូលនាដោយភាពត្រឹមត្រូវដ៏ស្រស់ស្អាត និងដោយសាមគ្គីភាពដ៏ល្អអត់ខូចទេ។
អង្គុយស្ថិតក្នុងកំពុងជំរុញកងទាំងនេះ ហើយនៃខាងលើបំផុត
លើបល្ល័ង្កក្នុងកំពុងជំរុញដ៏រឹងមាំ គឺជាព្រះអង្គុយស្ថិតក្នុងកំពុងជំរុញបំផុត;
ខណៈដែលនៃជំរុញបល្ល័ង្កនោះ មានឥន្ទធន្តរ៍ទុច្ចរិត ជានិមិត្តរូបនៃព្រះគុណ
និងសេចក្តីសុឡាញ់។
ដោយគួរឲ្យមានគុណបស្ចឹមក្នុងដោយសិរីល្អអង្គុយខ្ពស់នៃឧបភាពនោះ
អសោយក៏ដល់ក្របមុខចុះ ពេលនោះមានសំឡេងមួយបង្កគាប់ឲ្យគាត់ក្រោកឡើង
ហើយស្តាប់ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអម្ចាស់។ បន្ទាប់មក
ទ្រង់មានបុរាណសារនៃការព្យាបាលមួយដល់អ៊ីស្រាអែល»។ Testimonies, 751.

ខ្ញុំក៏មានឮសំឡេងរបស់ព្រះអម្ចាស់មានព្រះបន្ទូលថា «តើយើងនឹងចាត់អ្នកណា
ហើយអ្នកណានឹងទៅជំនួសយើង?» នោះខ្ញុំទទួលបានឆ្លើយថា «ទូលបង្គំនៃទីនេះ
សូមចាត់ទូលបង្គំទៅ»។ អសោយ 6:8

«និមិត្តរូបនេះគួរឲ្យមានបុរាណដល់អសោយ
នៃពេលដែលចិត្តរបស់លោកពោរពេញនៃដោយការទន្ទឹងរង់ចាំដ៏អាប៌អូរ។
លោកមានឃើញទឹកដីនៃបុរាណរបស់លោកស្ថិតនៅក្នុងភាពស្ងាត់ស្ងួត...»

«ដូចគ្នានោះដែរ នៃពេលដែលព្រះជាម្ចាស់ហៀបនឹងបរិក្ខាសម្បជ័យដល់យ៉ូហានជាទី
សុឡាញ់នូវបុរាណគ្រិស្តសតវត្សរ៍ក្រុមជំនុំសម្រាប់យុគសម័យខាងមុខ
ទ្រង់មានបុរាណសេចក្តីជានាដល់គាត់អំពីព្រះទ័យយកចិត្តទុកដាក់
និងការថែរក្សារបស់ព្រះអង្គុយស្ថិតក្នុងចំពោះបុរាណរបស់ទ្រង់
ដោយបរិក្ខាសម្បជ័យដល់គាត់នូវ “មន្ទីរដែលដូចជាបុរាណមនុស្ស”
ដល់កំពុងដើរនៃកំណើនដល់ចុងក្រោយទាំងឡាយ
ដល់ជានិមិត្តរូបនៃក្រុមជំនុំទាំងបុរាណ។ ...»

«មរៀនទាំងនេះគឺសម្រាប់បុរាណនៃរបស់យើង។
យើងគួរតែដឹងនូវរបស់យើងលើព្រះជាម្ចាស់ ព្រោះនៃចំពោះមុខយើងនេះមានព
លេវលាមួយដែលនឹងលុបបំបាត់វិញ្ញាណរបស់មនុស្ស។ ...»

«យើងកំពុងឈរនៅលើកម្រិតចូលនិវត្តន៍ការណ៍ដ៏ធំធេង និងដ៏អធិកអធម។
ទំនាយកំពុងសម្រេចយ៉ាងឆាប់រហ័ស។ ព្រះអម្ចាស់កំពុងស្ថិតនៅមាត់ទ្វារ។
មិនយូរប៉ុន្មានទៀត នឹងមានសម័យកាលមួយបើកឡើងនៅចំពោះមុខយើង
ដដែលពោរពេញដោយសារៈសំខាន់ដ៏ល្អិតល្អន់បំផុតចំពោះមនុស្សរស់ទាំងអស់។
ធម្មលោះនានានៃអតីតកាលនឹងត្រូវបានលើកឡើងវិញ; ធម្មលោះថ្មីៗនឹងកើតឡើង។
ឈុតឆាកទាំងឡាយដែលនឹងត្រូវប្រព្រឹត្តកើតឡើងនៅក្នុងពិភពលោករបស់យើង
មិនទាន់ស្របច្បាប់ត្រូវបានស្ថិតនៅឡើយ។
សាតាំងកំពុងផ្ទុះការតាមរយៈភូនាគមនុស្ស។
អស់អ្នកក្នុងកំពុងខិតខំប្រឹងប្រែងផ្តល់បុគ្គលិកប្រឆាំងមុនពេល
នឹងធានាឲ្យមានច្បាប់មួយដែលបង្កប់នូវការពង្រឹងអំណាច មិនសូវដឹងឡើយថា
លទ្ធផលនឹងទៅជាយ៉ាងណា។ វិបត្តិមួយកំពុងស្ថិតក្នុងតមកដល់យើងហើយ។»

«ប៉ុន្តែ អ្នកបម្រើរបស់ព្រះ មិនត្រូវទុកចិត្តលើខ្លួនឯង
ក្នុងគុណសន្តិសុខនេះឡើយ។ ក្នុងនិមិត្តរូបដែលបានប្រទានដល់អសោយ អសេគោល
និងយ៉ូហាន យើងឃើញថា ស្ថានសួគ៌មានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងព្រឹត្តិ
ការណ៍ដ៏ល្អកំពុងកើតឡើងលើផែនដី
ហើយការយកព្រះទ័យទុកដាក់របស់ព្រះចំពោះអស់អ្នកក្នុងសម័យនេះគួរឱ្យរង់ចាំ
មានទំហំយ៉ាងណា។ ពិភពលោកមិនមែនគ្មានអ្នកគ្រប់គ្រងឡើយ។
ផែនការនៃព្រឹត្តិការណ៍ដ៏ល្អនឹងមកដល់ ស្ថិតនៅក្នុងព្រះហស្តរបស់ព្រះអម្ចាស់។
ព្រះមហាមានស្ថានសួគ៌ ទ្រង់កំពុងទទួលបានសន្តិសុខរបស់ប្រជាជាតិទាំងឡាយ
ព្រមទាំងកិច្ចការនៃព្រះវិហាររបស់ទ្រង់ផងដែរ នៅក្នុងការថែរក្សារបស់ទ្រង់ផ្ទាល់។ ...»

«នៅក្នុងនិមិត្តរូបរបស់អសេគោល
ព្រះជាម្ចាស់មានព្រះហស្តរបស់ទ្រង់នៅក្រោមស្នាមដៃរបស់ខ្សែប្រាំមួយ។
នេះគឺជាប្រតិបត្តិការនៃអ្នកបម្រើរបស់ទ្រង់ថា
អំណាចដ៏ទៃភាពហ្មត់ចត់ហើយជាអំណាចដែលប្រទានឲ្យពួកគេទទួលបានជោគជ័យ។
ទ្រង់នឹងផ្ទុះការជាមួយពួកគេ ប្រសិនបើពួកគេបោះបង់អំពើទុច្ចរិត
ហើយកុលាយជាបរិសុទ្ធក្នុងចិត្ត និងក្នុងជីវិត»។

«ពន្លឺដ៏ភ្លឺច្រើនដែលទៅមកក្នុងចំណោមសត្វមានជីវិតទាំងនោះ
ដោយល្អប្រសើរដូចផលកេបនុភាព គឺជាឲ្យសច្ចក្រឹត្យស្របដល់កិច្ចការនេះ
នេះទីបំផុត នឹងរីកចម្រើនឆ្លុះព្រះនាមក្នុងការបំពេញឲ្យសម្រេច។ ...»

«បងប្អូនអើយ ឥឡូវនេះមិនមែនជាពេលសម្រាប់ការកាន់ទុក្ខ និងការអស់សង្ឃឹមទេ
មិនមែនជាពេលសម្រាប់ចុះចាញ់ចំពោះការសង្ស័យ និងអសច្ចតិផងឡើយ។
ព្រះគ្រីស្ទមិនមែនជាព្រះអង្គគង្គុយនៅលើស្ថាននៅក្នុងផ្ទះថ្មីរបស់យ៉ូសែប
បិទដោយថ្មដ៏ធំ និងបោះត្រង់ដោយគ្រាប់ស្បែកម្សៅឡើយ;
យើងមានព្រះអង្គគង្គុយនៅលើស្ថានរស់ឡើងវិញ។ ព្រះអង្គគឺជាព្រះមហាក្សត្រ
ជាព្រះអម្ចាស់នៃពិភពបរិវារ; ព្រះអង្គគង្គុយនៅចន្លោះពួកចម្រើន;
ហើយកណ្តាលការតស៊ូ និងភាពចលាចលនប្រែប្រួលជាតិ
ព្រះអង្គគង្គុយនៅតែរក្សាស្ថានរបស់ព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គគង្គុយនៅគ្រប់គ្រងនៅស្ថានសួគ៌
គឺជាព្រះអង្គគង្គុយរបស់យើង។ ព្រះអង្គគង្គុយនៅគ្រប់គ្រងការលុបបំបាត់
ព្រះអង្គគង្គុយលើក្នុងក្នុងឡដែលត្រូវសាកល្បងគ្រប់ព្រលឹង។
នៅពេលបន្ទាយមាំមួនរបស់ស្រីចេញទៅឡាយត្រូវបានរំលំ នៅពេលពួកព្រះពិរោធន
របស់ព្រះជាម្ចាស់ចាក់ទម្លុះកណ្តាលចិត្តរបស់ខ្មាំងសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ

រាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គគឺនឹងមានសុវត្ថិភាពនៅក្នុងព្រះហស្តរបស់ព្រះអង្គ»។
Testimonies, volume 5, 752-754.

សាក្សីព្រះគម្ពីរឬបុរាណបញ្ជាក់អំពីសេចក្តីពិតថា សារនិរន្តរៈរបស់ព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ គួរ
រៀនរូបរាងដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលត្រូវបានគំរាមដោយបទពិសោធន៍របស់ពួកគេ
ក្នុងទំនាក់ទំនងនឹងសក្តានុពល។ នៅពេលយើងចូលទៅក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយស្នាម
នោះហើយជាពេលដែលយើងទទួលបានសារដែលយើងត្រូវបានគេដាក់ក្នុងឱបបុរាណ។
«ក្នុងក្នុងក្នុង» ដល់សាក្សីបង «ព្រលឹងគ្រប់រូប» គឺជាឡូកុលនៃ ម៉ាឡាគី ជំពូក ៣។

ប៉ុន្តែ តើអ្នកណាអាចឈរជាប់នៅចុងនៃការយាងមករបស់ទ្រង់?
ហើយតើអ្នកណាអាចឈរមាំមួន នៅពេលទ្រង់លេចមក?
ដូច្នេះបុរាណបញ្ជាក់ដល់យើងរបស់អ្នកចម្បាំង
ហើយដូចជាសាប៊ូរបស់អ្នកបោះកំពត។ ទ្រង់នឹងអង្គុយដូចជាអ្នកចម្បាំង
និងជាអ្នកសំអាតប្រាក់ ហើយទ្រង់នឹងសំអាតពួកគេចេញពីរបស់ល្អ
និងបន្តសុទ្ធពួកគេដូចជាមាស និងប្រាក់ ដើម្បីឱ្យពួកគេថ្លោងរាយដល់ព្រះយេស៊ូវ
ដោយសេចក្តីសុចរិត។ ពេលនោះ គេរាយរបស់យូដា និងក្រុងយេរូសាឡឹម
នឹងជាទីតាំងព្រះហស្តរបស់ព្រះយេស៊ូវ ដូចនៅក្នុងចុងប្រែប្រួល
និងដូចនៅក្នុងឆ្នាំមុនៗ។ ម៉ាឡាគី 3:2-4។

ជាងចម្បាំងដឹងថា ប្រាក់បានស្ថិតនៅក្នុងឡូកុលអស់រយៈពេលគ្រប់រយៈពេលហើយ នៅពេល
ដែលប្រាក់នោះបរិសុទ្ធខ្ពស់ដល់ចំណុចអាចឆ្លុះបញ្ចាំងមុខរបស់ជាងចម្បាំងបាន។
ការពិតនេះអំពីរបៀបដែលប្រាក់ត្រូវបានចម្បាំងនៅសម័យបុរាណ
សរុបតាមកិរិយាសព្វបង្កកហេតុ “marah” ដល់ដានីយ៍ដែលបានយឺតយ៉ាវនៅជំពូកទី២។
ក្នុងចុងចុងក្រោយទាំងនេះ
ព្រះអម្ចាស់កំពុងនាំប្រជាជនរបស់ទ្រង់ចូលទៅក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយ ដើម្បីប្រើសាក្សីបង
បន្តសុទ្ធ និងជម្រុះបក្សេងជនទាំងឡាយឱ្យបានជាជនកែម្រុះនៃសញ្ញាប្រាប់មនុស្សមួយ
សន្លឹកស៊ីបប្រឆាំងនឹង ក្នុងរយៈពេលនេះ «ទ្រង់នឹងផ្ទុះការជាមួយ» យើង «បើ» យើង
«នឹងលះបង់អំពីទុច្ចរិត ហើយក្នុងយុគសម័យនៃសុភមង្គលក្នុងចិត្ត និងក្នុងជីវិត»។
មនុស្សខ្មោច ដូចនៅក្នុងដានីយ៍ដែលជំពូកទី២ បានរត់ចេញពីបទពិសោធន៍នោះ
ប៉ុន្តែអ្នកទាំងឡាយដែលត្រូវបានគំរាមដោយដានីយ៍ដែល
ដែលយើងនិយមក្នុងក្រុងចក្ខុវិស័យដ៏អស្ចារ្យនៃការប្រើសម្បត្តិដ៏អំពីព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ
នឹងទទួលបានការប៉ះប៉ូវមាត់ដោយឆ្ងាយពីអាសនៈ ដូចដែលអសោយបានបង្ហាញ
ហើយនឹងត្រូវបានបន្តសុទ្ធ
និងរៀបចំឱ្យផុតពីសារមួយដល់ទាំងពួកជំនុំដែលបានបោះបង់សេចក្តីជំនឿ
ហើយបន្ទាប់មកដល់លោកិយ។

សារនេះត្រូវបានបង្ហាញដល់ព្រលឹងសុមោះគ្រប់ទាំងឡាយនៅក្នុងទីបរិសុទ្ធ។ លើវិធីនេះ
ជំពូក ២៣ នៅពេលគម្ពីរសរុបនឹងរដូវកាលបិទទីក្រុង ត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីឆ្លុះ
បញ្ចាំងហឫទ័យសេចក្តីសញ្ញានៅក្នុងទីបរិសុទ្ធបំផុត។ ដោយសេចក្តីជំនឿ រចនាសម្ព័ន្ធ
ព័ន្ធនៃសារទាំងឡាយក្នុងជំពូកនេះកំណត់សម្គាល់ផ្ទុយចំនួនបីនៅក្នុងបុរាណសាស្ត្រ
ដ៏សុទ្ធ ដល់ការសាក្សីបងដោយក្នុងក្នុងត្រូវបានបំពេញសម្រេច។
ផ្សេងទៀតដោយព្រះ—រចនាសម្ព័ន្ធទំនាយនៃជំពូក ២៣
អនុញ្ញាតឱ្យសិស្សនៃនាយកំណត់ទីតាំងអសោយនៅក្នុងខ្សែមួយនៃជំពូកទីមួយ។

ហើយក៏មានឡង្វឹងនរោកុនុងឆន្ទានាំទិសាមសិប នរោខទីបួន នរោថុងទីបុរានខែ
ខណៈដលៃខុញ្ចនរោកណតាលពួកឈូលើយសឹកកុបវៃទនុលខេហោរ
នរោសុថានសួគ៌មានបរិកឡង្វឹង ហើយខុញ្ចមានយងិញនិមិត្តរូបទាំងឡាយរបស់ពុរៈ។
នរោថុងទីបុរានខែ គឺជាឆន្ទានាំទិសាមសិបនរោសុថានសួគ៌មានបរិកឡង្វឹង
អសេតោល 1:1, 2.

កុនុងនាមជាបូជាចារុយមុនាក់

ក្នុងអំឡុងពេលនៃការបោះត្រាបស់មួយសន្លឹកប័ណ្ណពាន់នាក់

អសេគោលសុចិត្តនៃកុនុងឆន្ទានាំទិសាមសិប នវៃដុតយូបីលទើដបបុរាពិរ

គឺបុរាណប្បវត្តន៍នាំមុនការឡើយចេញពីទុក្ខក្នុងយុគសម័យនេះ។

ដោយនប្លើកុនសោរ នៅឆ្នាំ 587 មុនគ.ស. ឆ្នាំទីសាមសិបកន្លងខនោះ គឺសាមសិបឆ្នាំប

នុទាប័ពីការបុរោសឱយរស់ឡើងវិញដ៏អសុប្បាយបំផុតក្នុងបុរេតុតិសាសនុតុរព្រះគម្ពីរសញ្ញា

ចាស់ ហើយវាសុចិត្តនេះច្បងទើបរំ នឆ្លុះនាំទើបរំ

ដូចនេះហើយដាក់លេខប្រាំលើសកុខិកម្មរបស់អសេគោល។ ក្នុងឧបទ្វីបពិរុទ្ធ

យើងយំពេលខេសាមសិបគួរវាបានកំណត់អត្តសញ្ញាណមុខឯមួយ

ហើយលេខប្រាក់រូបរាងរាបបីដង។ កន្លងរចនាសម្ព័ន្ធនៃវិវិន័យ ជំពូកមុកបើ

ដល់តម្រឹមជាមួយរដ្ឋកាលប្បណ្ណយទិហាសិប ការសាកល្បងទីពីរ

ដល់តំណាងដោយលេខសាមសិប ឈានទៅដល់បុណ្យតុរិ

ចំណែកបុរាណវិទ្យាដែលការយាងឡើងសុទ្ធជាស្មោះបំផុត

បន្ទាប់មកបុរីផ្ទះនៃព្រះតេជោដល់ផ្ទះប្តីរបស់លោក៖

បន្ទាប់មកបុរាណវិទូទៀតទៅដល់សញ្ញាសម្បជញ្ញវិស័យ ដល់តំណាងទាំងអស់នៃវិស័យ

(Pentecost) និងភូល្លៀងចុងក្រោយ (Tabernacles)។ រចនាសម្ព័ន្ធនេះបង្ហាញសាមសិប

បន្ទាប់មកដោយជំហានបីនប្បែរៗ អសេគោលសុចិត្តនៃកុនុងពុរវិហារ

ហើយរចនាសម្ព័ន្ធនៃវិទ្យាស្ថាន ជំពូកមុនបំផុត គឺជាហិប។

បុរេតុតិសាស្ត្របញ្ញាក់អំពីការពិតថា នៅចំណុចនោះ

អសេគោលសុចិត្តនៃបុរាណនាំមុនការឡើងមកពីទូរជាតិមិត្តភក្តិបម្រុង ដលៃបញ្ចប់ដោយផ្ទៃ

ជាគំរូទ្វេភាគីជាមួយនរណាម្នាក់ដែលបានបង្កើនការយល់ព្រមរបស់ខ្លួនដល់ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនេះ។

ដូចដែលត្រូវបានគំរោងដោយការបំផុសឲ្យក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រម្នាក់ៗ ចំនួន «បុរាណ»

ជាធាតុសំខាន់មួយនៃចរាបចនៃ លទ្ធិវិន័យ ២៣ ដូចគ្នានឹងចំនួន «សាមសិប» ផងដែរ។

នៅក្នុងអត្ថបទទាំងនេះ ហានបង្កហាញរួចហើយថា

នៅពេលខ្លាំងមុកពីរដំបូងនៃជំពូកនេះ

ក្បួនវាបានតម្កល់ជាមួយនឹងឧទាហរណ៍មុនក្នុងក្របខណ្ឌ ហើយបន្តទៀតមក

បន្ទាត់ទាំងពីរនៃទាំងមុកពីរនេះ៖

ត្បូងឃ្មុំ ក្រុងសៀមរាប ខេត្តសៀមរាប ជាមួយនឹងរដ្ឋបាលបណ្តុំឃុំស្រីស្រី

នោះដំណើរការសាកល្បងបីជំហាន ដល់ជាភូមិរឹងឡូនម៉ៅឡាគី

គួររំលឹកបន្តិចទៀតថា ក្នុងការបោះឆ្នោតប្រជាធិបតេយ្យ គ្រប់គ្រងប្រជាជន តាមការសម្រេចចិត្តរបស់ប្រជាជន គឺជាប្រការមួយដែលមានសារៈសំខាន់បំផុត។ ដូច្នេះ ការបោះឆ្នោតប្រជាធិបតេយ្យ គឺជាប្រការមួយដែលមានសារៈសំខាន់បំផុត ក្នុងការកសាងប្រជាធិបតេយ្យ និងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រជាធិបតេយ្យ។

នៅក្នុងជំហានទីមួយ និងជំហានទីបី ដល្លែមមានសិរីនៃសញ្ញាសម្បជាន់បួន

ដល់តំណាងឱ្យមួយជំហាន។

បុណ្យរំលង តាមដោយបុណ្យនំបឹងឥតមេ តាមដោយការចុវាយផលដំបូងនៃស្បែកហរី

ហើយបន្តទ្រាប់មក «បុរា» ចុងនៃ ដល់ចុងបញ្ចប់នៃបុណ្យនំបឹងឥតម។

សញ្ញាសម្គាល់ទាំងបួននេះ បង្កកើតឡើងជាការសាកលុបងទីមួយ

ហើយព្រះយស្មើតែងតែបែងហាញចុងបញ្ចប់ដោយការចាប់ផ្តើម
ហើយការសាកល្បងទីបីក៏ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយសញ្ញាសម្គាល់បួនដូចគ្នា។
បុណ្យគ្រប់ បន្ទាប់មកការយាងឡើងស្ថានសួគ៌នៃព្រះគ្រីស្ទ
តាមដោយផ្ទៃនៃការប្រកាសហាប ហើយបន្ទាប់មកប្រាំផងក្រោយមក
គឺការមកដល់រួមគ្នានៃទាំងបុណ្យទី៥០ និងបុណ្យហាវ។ បុណ្យទី៥០
គឺជានិមិត្តរូបនៃភ្នែកចៀងដើមរដូវ ហើយបុណ្យហាវ គឺជានិមិត្តរូបនៃភ្នែកចៀងចុងរដូវ។
ក្នុងគំរូលើវិទ្យុ ជំពូក ២៣ ទាំងបុណ្យទី៥០ និងបុណ្យហាវ សរុបគ្នា។

ដូចនេះ ឱក្ខន្ធនៃសិរីយ៉ូនអើយ ចូរអរសបុរាណ
ហើយរីករាយក្នុងព្រះយេស៊ូវជាព្រះរបស់អ្នករាល់គ្នា
ដូច្នេះត្រូវបានប្រទានភ្នែកចៀងដើមរដូវដល់អ្នករាល់គ្នាតាមខ្លួនតាមសមរម្យ
ហើយទ្រង់នឹងបង្កអុភ័ព្វចៀងថ្មីច្រើនមកសម្រាប់អ្នករាល់គ្នា គឺភ្នែកចៀងដើមរដូវ
និងភ្នែកចៀងចុងរដូវ នៅក្នុងខែមិថុនា។ យ៉ូអែល ២:២៣។

ដំណើរការសាកល្បង និងការបរិសុទ្ធចុងក្រោយបានចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃ ៣១ ខែធ្នូ
ឆ្នាំ ២០២៣។ ការសាកល្បងទីមួយគឺជាការសាកល្បងគ្រឹះមូលដ្ឋាន
ដល់ត្រូវបានគំរាងជានិមិត្តរូបសញ្ញាដោយរិះរកអំពី «ពួកចោររបស់ប្រជាជនរបស់អ្នក»
ដល់បានបំបែកក្រុមដល់ផ្តល់ភ្នែកសាកល្បងពីមុនៗចមកហើយ
ដោយសារការខកចិត្តនៅថ្ងៃ ១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០២០។

«ក្នុងបុរេវត្តសាស្ត្រ និងក្នុងការព្យាករណ៍
ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះបានបង្ហាញអំពីការប្រយុទ្ធជម្ពូលោះដ៏យូរអង្វែងរវាងសេចក្តីពិត
និងកំហុស។ ការប្រយុទ្ធជម្ពូលោះនោះនាំតែកំពុងបន្ត។ អ្វីៗដល់ផ្តល់ភ្នែកចៀងមាន
នឹងត្រូវកើតឡើងមុនៗទៀត។ ការជម្ពូលោះចាស់ៗនឹងត្រូវបានលើកឡើងវិញ
ហើយទ្រង់នឹងបន្តកើតឡើងជានិច្ច។ ប៉ុន្តែ ប្រជាសត្វរបស់ព្រះ
ដល់ដោយសេចក្តីជំនឿរបស់ពួកគេ និងដោយការបំពេញនៃពាក្យព្យាករណ៍
បានចូលរួមចំណែកក្នុងការប្រកាសសាររបស់ទេវតាទីមួយ ទីពីរ និងទីបី នោះ
ដឹងថាពួកគេឈរនៅទីណា។
ពួកគេមានបទពិសោធន៍មួយដល់មានតម្លៃលើសមាសសុទ្ធ។
ពួកគេត្រូវឈរយ៉ាងមាំមួនដូចម្តង ដោយកាន់ខ្ជាប់ការចាប់ផ្តើមនៃសេចក្តីទុកចិត្ត
ត្រឡប់វិញម្តងម្តងរហូតដល់ទីបញ្ចប់»។ Manuscript Releases, volume 1, 47.

នៅក្នុងលើវិទ្យុ ជំពូក ២៣
ការសាកល្បងដំបូងត្រូវបានគំរាងដោយការរួមបញ្ចូលបែបព្យាករណ៍នៃបី
ដល់បន្ទាប់មកប្រាំផងក្រោយតាមដោយចុងបញ្ចប់នៃបុណ្យនៃបឹងឥតដំបៅ។
បុណ្យរំលងជាថ្មីមួយ បុណ្យនៃបឹងឥតដំបៅជាថ្មីទីពីរ
ហើយការផ្សាយផលដំបូងជាថ្មីទីបី។ ប្រាំផងក្រោយមក
បុណ្យនៃបឹងឥតដំបៅបានបញ្ចប់។
រចនាសម្ព័ន្ធជបបែបព្យាករណ៍នៃការសាកល្បងទីមួយក្នុងចំណោមការសាកល្បងទាំងបី
ក៏ត្រូវបានគំរាងផងដែរនៅក្នុងការសាកល្បងទីបី និងចុងក្រោយ។
នៅក្នុងសញ្ញាសម្គាល់ទីបីនោះ ដល់មានសញ្ញាសម្គាល់បី ហើយបន្ទាប់មកមួយ
បុណ្យគ្រប់ដោយថ្មីមួយ
ហើយការយាងឡើងស្ថានសួគ៌របស់ព្រះគ្រីស្ទកើតឡើងប្រាំផងក្រោយមក
បន្ទាប់មកផ្ទៃនៃការផុសផុលតាមមកប្រាំផងក្រោយទៀត

បុណ្យនានានៅរដូវនិទាយ និងរដូវស្តុកឈើជ្រុះ ក្នុងគម្ពីរលើទីនេះ ជំពូក ២៣
 ត្រូវបានដាក់នៅកណ្តាលចុងសៀវភៅ។
 ចុងសៀវភៅទាំងពីរនេះគឺជាឧប្បត្តិការដែលគួរឱ្យកត់សម្គាល់
 ហើយសញ្ញាសម្គាល់តាមផ្លូវនៃជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ ដល់ស្របតាមលើទីនេះ ជំពូក ២៣

តំណាងឲ្យហិប និងខ្សែបព័រដលៃគុបហាំង។
អសេគោលគួរឲ្យមាននាំចូលទៅក្នុងទីបរិសុទ្ធនៅក្នុងជំពូក ១
ហើយនៃពេលដលៃគាត់គួរឲ្យមាននាំទៅទីនោះ គាត់សុចិត្តនៃបុរាណមុនការឡើយព័ទ្ធនៃ
ដលៃនាំទៅដលៃការបំផុសក្នុងយូសាឡឹម
ដោយជានិមិត្តគួរឲ្យបន្តប្រាប់ដលៃអំពីក្នុងដលៃនឹងមកដលៃក្នុងពេលឆាប់ៗ។
ច្បាប់ដលៃអំពីក្នុងគួរឲ្យមានតំណាងដោយបុណ្យបរិសុទ្ធិកុសុត និងបុណ្យហាវក្នុងលើវិស័យ
ជំពូក ២៣។ អសេគោលសុចិត្តនៃក្នុងនាំទីសាមសិប
ហើយសាមសិបគឺជារយៈពេលនៃការសាកល្បងទីពីរ ក្នុងចំណោមការសាកល្បងបី
ដលៃរួមបញ្ចូលជាគុណនៃឡឌុតក្នុងម៉ាឡាគី ជំពូក ៣។
ការសាកល្បងទីពីរគួរឲ្យមានតំណាងដោយសាមសិបថ្ងៃ
ដូចដលៃអសេគោលសុចិត្តនៃក្នុងនាំទីសាមសិប នៃឡឌុតយូប៊ីលេវិកទីដប់ប្រាំពីរ
ដលៃមានចាប់ផ្តើមនៃពេលបុណ្យរំលងដ៏អស្ចារ្យរបស់យ៉ូសៀ
ដូចដលៃអុនកបុរេត្តិសាស្ត្រហៅវាដូចនោះ។
អសេគោលសុចិត្តនៃបុរាណមុនការឡើយព័ទ្ធ ដលៃមានបន្តអស់រយៈពេលដប់ប្រាំបីខែ
ហើយគាត់សុចិត្តនៃក្នុងព្រះវិហារ
ដលៃជាចំណុចកណ្តាលនៃការសាកល្បងចុងក្រោយទាំងបី ដលៃបន្តសុទ្ធ
និងជម្រុះសំណល់ដលៃនៃសេវា។ ពាក្យសុចិត្តនៃកសោរ-ភីលីព (Panium) ផងដែរ
គឺសុចិត្តនៃចំណុចកណ្តាលនៃការសាកល្បងបី ដូចដលៃគួរឲ្យមានតំណាងដោយ Panium
(Caesarea-Philippi) ភូមិនៃការប្រជុំ និងឈរឆ្នាំង។

នៃនាំ 592 មុន គ.ស. អសេគោលគួរឲ្យមានផ្ទៃដីឲ្យ «គ» ដោយអំណាចអូប៊ី
ហើយគាត់និយាយមានតែពេលដលៃព្រះបរិកម្មរបស់គាត់ប៉ុណ្ណោះ។
សុទ្ធានុភាពនោះបន្តរហូតដលៃការដួលរលំនៃក្រុងយូសាឡឹមនៃនាំ 585/6 មុន គ.ស.
ព្រះបាទបណ្ឌិតឲ្យគាត់និយាយនៃពេលការឡើយព័ទ្ធនៃចាប់ផ្តើម គឺនៃថ្ងៃដែល
«សេចក្តីប្រាថ្នានៃ» «ភូតកែ» របស់គាត់មានសុលាប័
ប៉ុន្តែគាត់មិនគួរឲ្យមានអនុញ្ញាតឲ្យនិយាយដោយសេរីឡើយ រហូតទាល់តែក្នុងយូសាឡឹម
ដលៃជា «សេចក្តីប្រាថ្នានៃ» «ភូតកែ» របស់អ៊ីស្រាអែល មានដួលរលំ។ ការដួលរលំនៃក្រុងយូសាឡឹម
សាឡឹមតំណាងឲ្យច្បាប់ដលៃអំពីក្នុងដលៃនឹងមកដលៃក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ
ហើយនៃទីនោះឯងដលៃឪពុករបស់យ៉ូហាន ហេតុអ្វី? ដលៃជាសង្គមនៃនៃទីប្រាំបី
គួរឲ្យមានផ្ទៃដីឲ្យគ ខណៈពេលកំពុងបម្រើនៃក្នុងព្រះវិហារ
ដលៃជាកន្លែងដលៃអសេគោលក៏មាននៃ (ក្នុងនិមិត្ត)
ហើយក៏គួរឲ្យមានផ្ទៃដីឲ្យគអស់បុរាណបុរាណខ្មែរ។
នៃថ្ងៃនៃទីប្រាំបីបន្ទាប់ពីកំណើតរបស់យ៉ូហាន
គឺនៃពេលដលៃយ៉ូហានកំពុងគួរឲ្យមានកាត់ស្រក គាត់គួរឲ្យមានអនុញ្ញាតឲ្យនិយាយ។
ហោរាពីរគួរឲ្យមានផ្ទៃដីឲ្យគ ខណៈពេលនៃក្នុងទីបរិសុទ្ធ។
ហោរាទីបីដលៃគួរឲ្យមានផ្ទៃដីឲ្យគ ខណៈពេលកំពុងយើងព្រះគ្រីស្ទនៃក្នុងទីបរិសុទ្ធ
គឺដានីយ៍លើ។ នៃក្នុងជំពូកដប់ ដានីយ៍លើសុចិត្តនៃក្នុងទីបរិសុទ្ធ
ហើយនៃពេលដលៃគាត់កំពុងគួរឲ្យមានប៉ះដលៃវិកទីពីរក្នុងចំណោមបីលើក
គាត់គួរឲ្យមានផ្ទៃដីឲ្យគ។ នៃចំណុចកណ្តាល ដានីយ៍លើគួរឲ្យមានផ្ទៃដីឲ្យគ។

ហើយកាលទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូចនោះមកកាន់ខ្ញុំ ខ្ញុំក៏ផ្សំមុខចុះដល់ដី
ហើយក្រណាមនុស្សសត្វ។ ហើយមើលចុះ
មានមួយអង្គដូចជាប្រសព្វមាននៃក្លែងមនុស្សស មានប៉ះបង្ហាត់របស់ខ្ញុំ;

នោះខ្ញុំក៏បរិកម្ភនិយាយ ហើយទូលទៅកាន់អ្នកដដែលឈរនៅមុខខ្ញុំថា
ឱព្រះអម្ចាស់នៃខ្ញុំ ដោយសារនិមិត្តភាពនោះ
សេចក្តីទុក្ខខវេទនារបស់ខ្ញុំហាក់វិលត្រឡប់មកលើខ្ញុំវិញ
ហើយខ្ញុំគ្មានកម្មលាំងនៃសេចក្តីជឿ។ ដានីយ៍លេខ ១០:១៥, ១៦។

ការនិយាយ

និមិត្តភាពសញ្ញានៃ «ការនិយាយ»

គួរឲ្យមានសម្គាល់នៅពេលចាប់ផ្តើមអំពីក្នុងដៃនឹងមកដល់ក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ
នៅពេលសហរដ្ឋអាមេរិកនិយាយដូចជានាគ, លាបសំបកនិយាយ,
និមិត្តភាពរបស់ហាហាគុកនិយាយ ហើយមិនកុហកឡើយ។ ពុទ្ធការីស្នាក់នៅ
ដដែលគួរឲ្យមានផ្ទៃក្នុងស្នាក់ខណៈដដែលស្ថិតនៅក្នុងទីបរិសុទ្ធ
នឹងនិយាយនៅពេលការបំផ្លាញក្នុងយូសាឡឹម។ ចំពោះសាក្សី
គាត់និយាយដើម្បីបញ្ជាក់ថា ឈ្មោះថ្មីរបស់កូនបុរសគាត់គឺគ្រីមគួរ
ដូចនេះហើយជានិមិត្តភាពបន្ថែមក៏ឡើងដល់ហ្នឹង ដដែលគួរឲ្យមានបុរាណឈ្មោះថ្មីមួយ។

អ្នកណាដែលឈរ ខ្ញុំនឹងតាំងឲ្យជាសម្តេចក្នុងព្រះវិហារនៃព្រះរបស់ខ្ញុំ
ហើយគាត់នឹងមិនចេញទៅក្បែរទៀតឡើយ;
ហើយខ្ញុំនឹងសរសេរលើគាត់នូវព្រះនាមនៃព្រះរបស់ខ្ញុំ
និងឈ្មោះនៃទីក្រុងរបស់ព្រះរបស់ខ្ញុំ គឺក្នុងយូសាឡឹមថ្មី ដដែលចុះមកពីស្ថានសួគ៌
អំពីព្រះរបស់ខ្ញុំ; ហើយខ្ញុំនឹងសរសេរលើគាត់នូវឈ្មោះថ្មីរបស់ខ្ញុំ។ វិវរណៈ ៣:១២។

សាក្សីយ៉ាគួរឲ្យមានបុរាណបន្ត:សរសេរមួយ ដើម្បីសរសេរឈ្មោះគួរឲ្យមានថ្មីរបស់យ៉ូហាន។

ហើយមានកំណត់មានឡើងថា នៅក្នុងទីបំរើ ពួកគេបានមក
ដើម្បីបំភ្លឺស្រពិចស្រពើក្នុងនោះ; ហើយពួកគេបានហៅគាត់ថា សាក្សីយ៉ា
តាមឈ្មោះឪពុករបស់គាត់។ តម្រូវការរបស់គាត់បានឆ្លើយថា ទេ
មិនដូចនោះឡើយ; ប៉ុន្តែគាត់គួរឲ្យមានហៅថា យ៉ូហាន។
ហើយពួកគេបាននិយាយទៅនាងថា ក្នុងចំណោមពួកសាច់សាល់ហិតរបស់អ្នក
គ្មាននរណាម្នាក់ដែលគួរឲ្យមានហៅដោយឈ្មោះនេះឡើយ។
ហើយពួកគេបានផ្តើមញញឹមទៅឪពុករបស់គាត់ សួរថា
គាត់ចង់ឲ្យហៅក្រុមនោះថាអ្វី? ហើយគាត់បានសុំផ្តល់ឈ្មោះ
ហើយបានសរសេរថា ឈ្មោះរបស់គាត់គឺ យ៉ូហាន។
ហើយពួកគេទាំងអស់គ្នាភ័យច្រក់ណាស់។
ហើយមាត់របស់គាត់ក៏បានបើកឡើងភ្លាមៗ ហើយអណ្តាតរបស់គាត់ក៏បានរួច
ហើយគាត់បាននិយាយ ហើយសរសេរលើតម្រកនៃព្រះ។ លូកា 1:59-64។

ឈ្មោះថ្មីរបស់យ៉ូហាន សរុបគ្នានឹងក្រុមជំនុំភ័យខ្លាចនៃភាព ហើយឈ្មោះសាក្សី
សរុបគ្នានឹងឡើងវិញ
ដូចដែលបានកំណត់ដោយការមិនជឿរបស់សាក្សីចំពោះសាររបស់ទេវតាទីបី។
ពុទ្ធការីទាំងអស់និយាយអំពីគ្នាចុងក្រោយ
ហើយគ្នាចុងក្រោយគឺជាបុរសតូចស្នាក់របស់ទេវតាទីបី។ ដូចនេះ
ទេវតាដែលនាំយកសារនោះ គួរតែដោទេវតាទីបី។ សាក្សីបានបដិសេធមិនព្រមយល់ថា
ព្រះអម្ចាស់នឹងរំលងក្រុមជំនុំសម្តែងយ៉ាងស្រស់ស្អាតឡើយ។ នៅមានអ្វីជាច្រើនទៀត
គួរនិយាយអំពីការស្នាក់នៅវិញនៃស្នាក់នៅក្នុងពុទ្ធការីទាំងនេះ

ប៉ុន្តែយើងនឹងបន្តតតល់ទៅរកការយល់ដឹងអំពីខុសបែនទាត់ពុយាករណ៍របស់យ៉ូសៀស។

កង់របស់យ៉ូសៀស

យើងមានពិចារណាអំពីវដ្តកាយបីលើដំបូងបំផុត
ដដែលបានចាប់ផ្តើមនៅក្នុងបុណ្យយំលងរបស់យ៉ូសៀស នៅឆ្នាំ 622 មុនគ.ស.
ប៉ុន្តែខុសបែនទាត់របស់យ៉ូសៀសបានចាប់ផ្តើមមុនឆ្នាំ 622 មុនគ.ស. យ៉ាងច្បាស់នា
ការបះបោររបស់អ៊ីស្រាអែល
ដដែលបាននាំសូលឡើងគ្រងបណ្តុះបណ្តាលដូចជាសូដូចទីមួយរបស់អ៊ីស្រាអែល
បានសម្គាល់រយៈពេលស៊ីបឆ្នាំដដែលសូដូចសូលនឹងសោយរាជ្យ
បន្ទាប់មកដោយស៊ីបឆ្នាំដដែលសូដូចដទៃនឹងសោយរាជ្យ
ហើយបន្ទាប់មកដោយស៊ីបឆ្នាំដដែលសាឡាម៉ូននឹងសោយរាជ្យ។ ការបដិសេធព្រះ
ដដែលបានផ្ទុយពីពុយាករីសាយអែលអាក់អន់ចិត្តយ៉ាងខ្លាំង បានកើតឡើងនៅឆ្នាំ
1097 មុនគ.ស. ហើយបានចាប់ផ្តើមខុសបែនទាត់ពុយាករីនៃការបះបោរមួយ
ដដែលបានបញ្ចប់នៅឈើឆ្នាំង នៅពេលដែលពួកយូដាបានប្រកាសថា
ពួកគេមានសូដូចណាក្នុងពិសេសឡើយ។

ប៉ុន្តែ ពួកគេបានស្រែកឡើងថា ចូរយកគាត់ចេញទៅ ចូរយកគាត់ចេញទៅ
ឆ្ងាយគាត់ទៅ។ ពីឡាតបានមានបុរសសន្តិភាពកាន់ពួកគេថា
តើឱ្យខ្ញុំឆ្លងស្រុកចេញពីអូស្តរីក្សាឬ? ពួកសូដូចសង្ស័យបានឆ្លើយថា
យើងខ្ញុំមានសូដូចណាក្នុងពិសេសទេ យ៉ូហាន 19:15។

នៅឆ្នាំ 1097 សូដូចបីអង្គនឹងសោយរាជ្យមុនក្នុងអំឡុងពេលស៊ីបឆ្នាំ
រហូតដល់ការសោយទីវង្គតរបស់សាឡាម៉ូននៅឆ្នាំ 977 មុន គ.ស.
នៅពេលនោះនគរបាបបង្អែកជាខាងជើង និងខាងត្បូង។

បន្ទាប់មក ពួកគេប្រឆាំងនឹងបានសូដូចមួយអង្គ ហើយព្រះទ្រង់បានប្រទានសូល
ជាកូនរបស់គីស ជាបុរសមុនាកំពុងសម្តែងបន្ទោបនេយ៉ាមីន ដល់ពួកគេ
អស់រយៈពេលស៊ីបឆ្នាំ។ គីចុចការ 13:21.

ដទៃមានអាយុសាមសិបឆ្នាំ នៅពេលទ្រង់ចាប់ផ្តើមសោយរាជ្យ
ហើយទ្រង់បានសោយរាជ្យអស់រយៈពេលស៊ីបឆ្នាំ។ នៅក្នុងហឫន
ទ្រង់បានសោយរាជ្យលើយូដាអស់បុរាណឆ្នាំ និងបុរាណមួយខែ ហើយនៅក្នុងយូសាឡិម
ទ្រង់បានសោយរាជ្យសាមសិបបីឆ្នាំ លើអ៊ីស្រាអែលទាំងមូល និងយូដា។ ២ សាយ័អែល
២:៤, ៥។

រាជ្យសម្បត្តិរបស់សាឡាម៉ូនបានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 971 មុនគ.ស.;
គឺនៅពេលវិហារត្រូវបានដាក់នៅក្នុងឆ្នាំទីបួននៃសាឡាម៉ូន (967 មុនគ.ស.)។
ការសាងសង់បានបន្តអស់រយៈពេលបុរាណឆ្នាំ (១ ពង្សាវតារកុសត្វ 6:37-38)
ហើយព្រះវិហារត្រូវបានបញ្ចប់នៅខែទីបុរាណឆ្នាំទីដប់មួយរបស់សាឡាម៉ូន។
ពិធីឧទ្ទិសជាផ្លូវការបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅខែទីបុរាណឆ្នាំ (ខែអែថានីម)
ក្នុងអំឡុងពិធីបុណ្យហាវ (១ ពង្សាវតារកុសត្វ 8; ២ ហេកុសត្វ 5-7)។ សូដូចទាំងឡាយ
ព្រះវិហារ និងជាតិនោះ នីមួយៗ
សុទ្ធតែត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងបុរាណសាស្ត្រដោយរយៈពេលបួនរយក្នុងស៊ីបឆ្នាំមួយ
ដដែលសម្គាល់យ៉ាងច្បាស់នូវរយៈពេលពុយាករណ៍មួយ ទាក់ទងនឹងសូដូចទាំងឡាយ ឬព្រះវិហារ

ឬជាតិនោះ។

ដានីយ៍លែត្សរហាននាំទៅជាឈុលវិយនលើឆ្នាំ 607 មុនគ.ស.
ទោះបីជាអ្នកកំណត់កាលបុរេត្ថតិពុរៈគម្ពីរភាគច្រើនកំណត់ថាជាឆ្នាំ 605 មុនគ.ស.
ក៏ដោយ។ កំណត់ត្រាបុរេត្ថតិសាស្ត្រត្រូវតែស្របតាមសក្ខីកម្មមួយយករណ៍ ហើយនិមិត្តសញ្ញា
ព្រឹត្តិការណ៍ដែលបានកត់សម្គាល់ជាបុរេត្ថតិសាស្ត្រនៃលើបន្ទាត់បុរេត្ថតិសាស្ត្រ
ដែលចាប់ផ្តើមដោយបំណងចង់បានស្ថិតចេញឆ្នាំ 1097 មុនគ.ស.
តម្រូវឱ្យសក្ខីភាពពុយករណ៍ជាច្រើនបញ្ជាក់ថា ឆ្នាំ 607 មុនគ.ស.
គឺជាការអនុវត្តតាមលើត្រឹមត្រូវ មិនមែនឆ្នាំ 605 មុនគ.ស. ឡើយ។ ឆ្នាំ 607 មុនគ.ស.
សម្គាល់ការបញ្ចប់នៃរយៈពេលបួនរយក្រៅសិបឆ្នាំនៃក្នុងបន្ទាត់នៃស្កេតចេញ ប៉ុន្តែវា
ជាការចាប់ផ្តើមនៃតំណាងសំខាន់មួយក្នុងចំណោមតំណាងសំខាន់ៗបីនៃចិត្តសិបឆ្នាំ
ដែលកើតឡើងនៃក្នុងបន្ទាត់នោះផងដែរ។ ឆ្នាំ 607 មុនគ.ស.
សម្គាល់ការបញ្ចប់នៃចិត្តសិបឆ្នាំ
ដែលបានចាប់ផ្តើមដោយការនាំម៉ាណសទៅជាឈុលវិយនលើឆ្នាំ 677 មុនគ.ស.
តំណាងដំបូងនៃនិមិត្តសញ្ញាបួនរយក្រៅសិបឆ្នាំ
(ដែលមានសក្ខីភាពបីនៃក្នុងបន្ទាត់) បញ្ចប់នៃក្នុងដែនដែលសក្ខីភាពមួយក្នុងចំ
ណោមសក្ខីភាពទាំងបីនៃចិត្តសិបឆ្នាំបញ្ចប់
ហើយសក្ខីភាពមួយទៀតនៃចិត្តសិបឆ្នាំចាប់ផ្តើម;
រចនាសម្ព័ន្ធជតិវិទ្យានេះផ្តល់សក្ខីកម្មដល់ឆ្នាំ 607 មុនគ.ស.
ទោះបីជាមានគំនិតថា ដានីយ៍លែត្សរហាននាំទៅជាឈុលវិយនលើឆ្នាំ 605 មុនគ.ស.
ក៏ដោយ។

នៃក្នុងខុស្តែងលេខលោកល្អឆ្នាំ ៤៩០ ឆ្នាំ
ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងស្តេចទាំងឡាយចាប់ពីឆ្នាំ ១០៩៧ មុន គ.ស. រហូតដល់ឆ្នាំ ៦០៧ មុន
គ.ស. នោះ ក៏មានរយៈពេល ៤៩០ ឆ្នាំផងដែរ ចាប់ពីការឧទ្ទិសព្រះវិហាររបស់សាឡាម្ព័ន្ធ
រហូតដល់ការឧទ្ទិសព្រះវិហារក្រោយនិរទេសដោយសង្ឃហិរិល នៅឆ្នាំ ៥១៦ មុន គ.ស.។
រយៈពេល ៤៩០ ឆ្នាំនោះ រួមមាន ៤២០
ឆ្នាំចាប់ពីការឧទ្ទិសរបស់សាឡាម្ព័ន្ធក្នុងឆ្នាំទីដប់មួយនៃជួរកាលរបស់ទ្រង់ ឬក៏នឹង ៧០
ឆ្នាំដែលព្រះវិហារស្ថិតនៅក្នុងសភាពស្ថាប័នក្នុងអំឡុងពេលជាប់ជានិរទេស
សរុបសម័យនឹង ៤៩០ ឆ្នាំ។ ព្រះរាជក្រឹត្យទីបីរបស់អាតាស៊ីកសេស បានមកដល់ ៥៩
ឆ្នាំក្រោយមក គឺនៅឆ្នាំ ៤៥៧ មុន គ.ស. ហើយកត់សម្គាល់ការចាប់ផ្តើមនៃ ៤៩០
ឆ្នាំដែលត្រូវបាន «កំណត់» (កាត់ចេញ, ដានីយ៍លែ 9:24) សម្រាប់បុរាណសាស្ត្ររបស់ព្រះ
ដែលបានបញ្ចប់នៅឆ្នាំ ៣៤ នៃពេលវេលាគប្បីដុំមូលស្ថាន។ ជាក់ជាមិនខាន
នៃក្នុងខុស្តែងនាយនេះ ដែលចាប់ផ្តើមដោយការកុបត់សាសនាមូលដ្ឋាន
គឺការបដិសេធព្រះ និងព្រះវិញ្ញាណនៃនាយ នៅឆ្នាំ ១០៩៧ មុន គ.ស.
ហើយបញ្ចប់នៃពេលវេលាស្ថានបានយឺតៗគ្នាស្ថាននៃខាងស្តាំព្រះហស្តរបស់ព្រះ
នោះ មានសាក្សីខាងកាលកំណត់ដ៏ផ្សេងៗទៀតនៃផ្នែកនៃទៀត។
នៃក្នុងសក្ខីភាពនេះ យើងឃើញកងទំនាយរបស់យ៉ូសៀស។

ឧត្តបុរិពាក្យថា «ការកុបត់សាសនាដែលជាមូលដ្ឋាន» ពីព្រោះដើមខុសបែបនាត់នេះកំណត់
បង្ហាញពេលវេលាដែលអ៊ីស្រាអែលបានបដិសេធព្រះជាស្ថិតចេញ
ដោយសារបំណងបុរាណរបស់ពួកគេចង់មានស្ថិតចេញតាមលោកិយ
ដូច្នេះហើយបានសម្គាល់ជាមូលដ្ឋាននៃវិធានបកយោបល់មនុស្សរបស់អ៊ីស្រាអែល។

យើងនឹងបន្តកំពុងរៀនទាំងនេះនៅក្នុងអត្ថបទបន្ទាប់។